

LA POSSESSIÓ

“Posesión tanto quiere decir como ponimiento de pies” –Las Partidas-

- És la situació de poder o control que una persona exerceix sobre una cosa.
- És un fet, que és reconegut per l'ordenament jurídic i del qual es deriven conseqüències jurídiques i protecció judicial.
- Al CC no el preocupa qualsevol control sobre qualsevol cosa, sinó sols sobre les que estén al comerç i, per tant, són apropiables (v. art. 437, en relació amb art. 1936).

El control fàctic d'un bé per part d'una persona interessa el dret des d'òptiques diferents:

- 1) Protecció de l'aparença, com a mecanisme de confiança i pau social.
- 2) Legitimació i titulació de qui posseeix.
- 3) Transformació de l'aparença perllongada en el temps en autèntica titularitat jurídica: usucapió (v. art. 1940-1960).
- 4) Regla atributiva del pagament de despeses ocasionades per la tinença i gaudi de la cosa posseïda, quan aquesta canvia de mans (liquidació de l'estat possessor).

- Atès que la possessió és un fet que no requereix cap títol que li done suport, l'art. 5 Llei hipotecària diu que els títols referents al mer o simple fet de posseir no seran inscriptibles en el Registre de la Propietat.

DISTINCIÓ:

IUS POSSESSIONIS / IUS POSSIDENDI

- Ius possessionis:

La possessió, en si mateixa, és un dret perquè és un conjunt de facultats que l'ordenament jurídic atorga a qui té la cosa en el seu poder.

- Ius possidendi:

- És el dret a posseir que té qui, segons la llei, hauria de fer-ho: arrendatari, usufructuari...

CLASSES DE POSSESSIÓ

- Hi ha diverses classificacions que no són mútuament excloents, sinó degudes a una visió polièdrica del fenomen.

CLASSES DE POSSESSIÓ

- 1) **Possessió natural** (solament *corpus*) o **civil** (*corpus i animus*)

L'*animus* és la intenció de tenir la cosa o dret com a propi.

V. art. 430 CC.

- 2) **Possessió en nom propi o en nom d'altri** (v. art. 431)

(segons DÍEZ-PICAZO, l'art. 431 pot referir-se tant al “servidor de la possessió” o instrument d'aquesta com al representant del posseïdor.

CLASSES DE POSSESSIÓ

3) Possessió en concepte d'amo o en concepte distint del d'amo (art. 432)

“Amo” equival a “titular del dret que es posseeix (propietari, titular d'una servitud, usufructuari), que és qui pot usucapir el seu respectiu dret.

O siga:

- “Amo” = Posseïdor *ad usucapionem*
- “Concepte distint” = Possessió no apta per a usucapir.

CLASSES DE POSSESSIÓ

4) **Possessió de bona o de mala fe** (v. art. 433 i 1950)

Presumpció de bona fe (art. 434)

Mala fides superveniens nocet (art. 435)

5) **Possessió mediata i immediata** (desdoblament de possessions)

- Mediata: la que es té mitjançant la possessió d'altre (p. ex., propietària que entrega la cosa en comodat o arrendament)

Possessió = poder jurídic

- Immediata: la té qui ostenta la cosa, que hi exerceix un senyoriu directe (p. ex., dipositari, comodatari, arrendatari...)

Possessió = poder de fet

CLASSES DE POSSESSIÓ

6) **Possessió justa** (art. 441, 444, 1941 i 1942)

La possessió no pot ser violenta, ni clandestina ni en precari, sinó pública i pacífica, i no basada en actes merament tolerats per l'amo.

7) **Possessió ad usucapionem**

Ha de ser pública, pacífica, no interrompuda i en concepte d'amo.

8) **La copossessió** (v. art. 445 i 450)

9) **La possessió civilíssima** (art. 440)

És la que s'adquireix directament per la llei, sense que calga una prèvia aprehensió.

ADQUISICIÓ DE LA POSSESSIÓ

- 1) CAPACITAT:

Qualsevol persona, física o jurídica.

- - P. jurídica: v. art. 38.1 CC, tot i que els actes d'adquisició, ús i gaudi han de ser realitzats pels seus òrgans o representants.
- - P. física: v. art. 439 i 443.

ADQUISICIÓ DE LA POSSESSIÓ

- 2) COSES I DRETS QUE PODEN ADQUIRIR-SE MITJANÇANT LA POSSESSIÓ.

V. art. 430 i 437.

Quant als drets, sols els drets privats susceptibles d'un exercici que es perllongue en el temps, que generalment seran

- els drets reals (sempre que siguen apropiables), i
- drets de crèdit com ara el dipòsit, l'arrendament, la renda vitalícia i els crèdits incorporats a un títol (els títols valors), en els quals la possessió del títol aparella la del crèdit que incorpora.

S'exclouen els drets de la personalitat i els de família.

ADQUISICIÓ DE LA POSSESSIÓ

3) MODES O ACTES PELS QUALS ES POT ADQUIRIR LA POSSESSIÓ.

a) Adquisició originària per ocupació:

Si la cosa és *res nullius*, l'ocupant adquireix tant la possessió com la propietat (v. art. 609 i 610)

Si no és *nullius*, l'ocupant adquireix la possessió, sense perjudici del dret de l'anterior posseïdor d'exercir les accions possessòries (interdictes)

b) Adquisició derivativa per tradició o entrega

Ací l'adquirent de la possessió té el consentiment de l'anterior posseïdor.

c) Adquisició per ministeri de la llei

Es produeix quan una disposició legal atribueix la condició de posseïdor, encara que no hi haja hagut aprehensió material o simbòlica.

Possessió civilíssima (art. 440)

d) Adquisició per decisió judicial.

Es produeix mitjançant el judici verbal possessorí (art. 250.1.3 LEC).

CONSERVACIÓ DE LA POSSESSIÓ

- Es conserva des Que s'adquireix fins que es perd, tot i que cal fer unes precisions:
- Art. 461 (coses mobles)
- Art. 465 (animals)
- Art. 444: es conserva la possessió encara que existisca un acte d'un tercer, BÉ siga per mera tolerància o per violència, o es produïska clandestinament; perquè en tots aquests casos el posseïdor pot acudir als remeis processals de l'art. 446 (els antigament anomenats interdictes).

PÈRDUA DE LA POSSESSIÓ

- V. supòsits art. 460
- 1) Abandonament de la cosa.
- 2) Cessió feta a UN altre per títol onerós o gratuït.
- 3) Destrucció o pèrdua total de la cosa, o per situar-se aquesta fora del comerç.
- 4) Per la possessió d'altre, encara contra la voluntat de l'antic posseïdor, si la nova possessió hagués durat més d'un any ("possessió d'any i dia"), cas en què es perden les accions interdictals de retenir o recobrar la possessió, que l'art. 1968 CC fixa en un any, en relació amb l'art. 439.1 LEC.

EFECTES DE LA POSSESSIÓ DURANT EL SEU EXERCICI

- Tots aquells considerats com a posseïdors pel CC gaudiran de protecció possessòria (art. 446).

- Presumpcions possessòries:

Art. 447

Art. 448

Art. 449

Art. 459

Art. 466

EFECTES EN CESSAR LA POSSESSIÓ

- Són variables, segons que hi haja bona o mala fe.

- A) Bona fe:

- Drets del posseïdor: v. art. 451 a 454.

Es refereixen als fruits, a les despeses i a les millores experimentades en els béns posseïts mentre va durar la possessió. Tot això sempre que les millores no siguin naturals (art. 456) i subsistisquen en el temps de canviar de mà la possessió (art. 458)

- Obligacions del posseïdor: v. art. 457

- B) Mala fe:

- Drets del posseïdor: v. art. 455 (sobre fruits i despeses; no té dret de retenció)

- Obligacions: v. art. 457